

ESPOON KUVATAIDEKOULU
Kuvataiteen perusopetus
Laaja oppimäärä
LOPPUTYÖ 2022

Helen Henriksson
Tytöt uimassa
Grafiikka / Omnia Tapiola
Ohjaajat: Sari Bremer ja Aino Sinda

Sisällysluettelo

1. Tekijästä	3
2. Teoksesta ja tekniikasta	3
3. Sarjojen ja vedosten esittely	8
3.1. Sarja 1	9
3.2. Sarja 2	9
3.3. Sarja 3	10
4. Mietiskelyä veden öärellä	10
5. Kiitokset	12

1. Tekijästä

Olen Helen Henriksson, 18-vuotias nuori Espoosta. Opiskelen Etelä-Tapiolan lukiossa 2. vuosikurssilla ja kuvataidekoulun lisäksi harrastan partiota.

Aloitin kuvataideopinnot Espoon kuvataidekoulussa vuonna 2009, kun olin 5-vuotias. Perusopintojen jälkeen olen ollut mm. katutaide- ja pima-työpajoissa. Muutama vuosi sitten löysin tieni grafiikkaan ja koin sen itselleni mielenkiintoisimmaksi työtavaksi.

Kipinä lopputyöhön syttyi jo viime vuonna, mutta pahentuneen koronatilanteen ja muiden kiireiden johdosta päätin siirtää lopputyön tekemisen tälle vuodelle.

2. Teoksesta ja tekniikasta

Lopputyöni on nimeltään *Tytöt uimassa* ja se on tehty etsauksena. Teos koostuu kolmesta eri sarjasta, joihin jokaiseen kuuluu kolme vedosta.

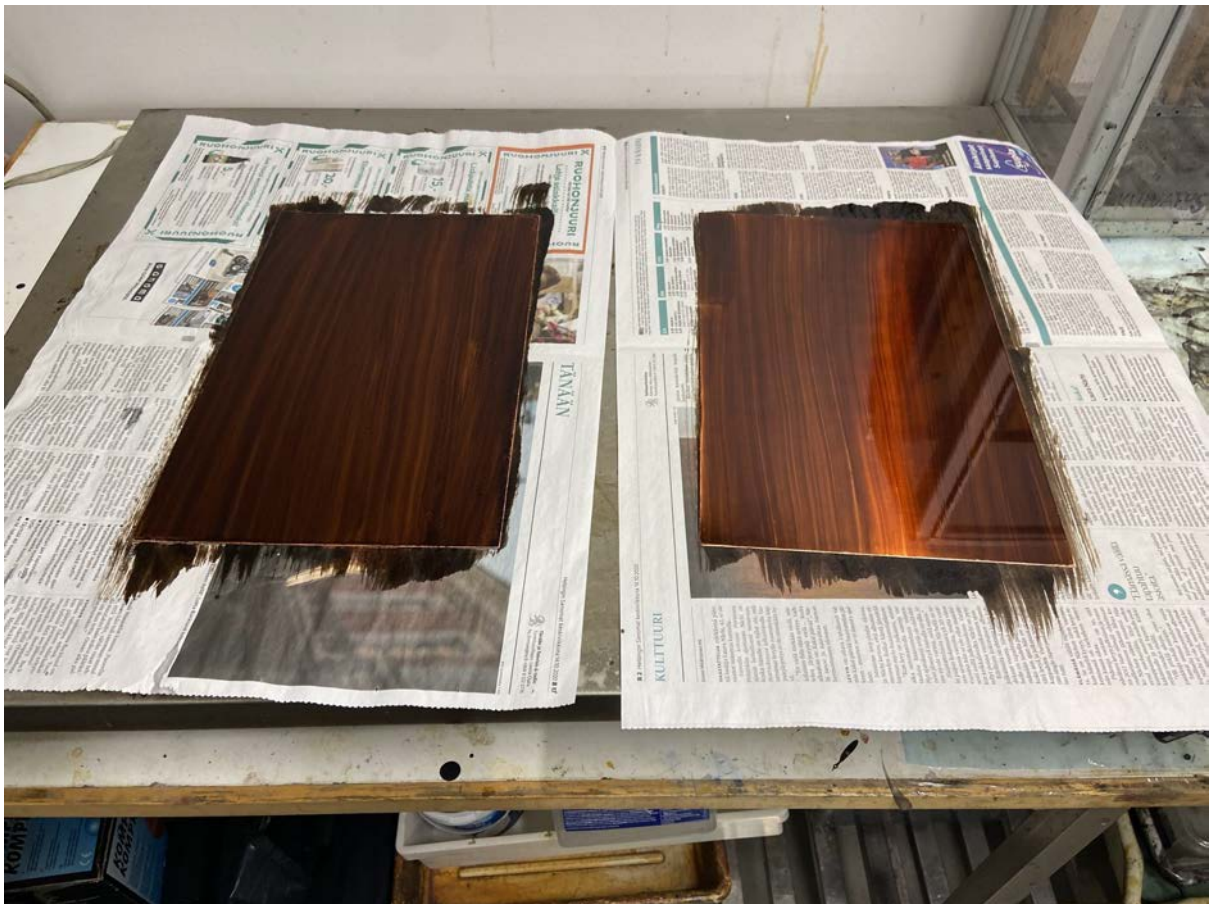
Tytöt uimassa kertoo kauniista kesäpäivästä salaisessa uimapaikassa, jonka vain tytöt tietävät. Vedessä ui erilaisia eläimiä ja rannalla kasvaa runsaasti vehreitä kasveja. Halusin, että teoksen tunnelma on lämmin ja intiimi, kuten tyttöjen ystävyys.

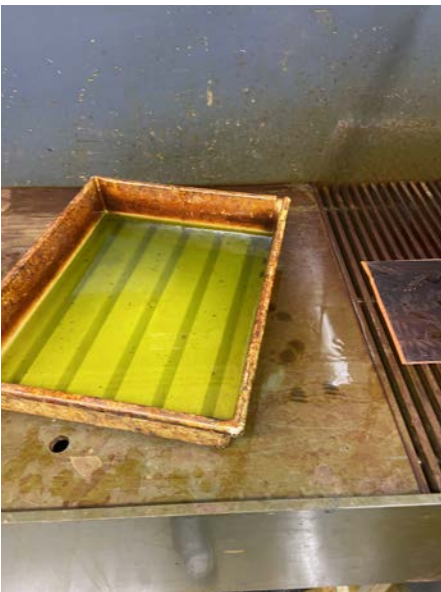
Teoksen tarinassa on kolme tasoa; taivas ja veden pinta sekä vedenalainen maailma. Kaikissa tasoissa tapahtuu eri asioita samanaikaisesti. Kuvan tasot muodostavat kodin erilaisille kasveille ja eläimille. Vedosten ja sarjojen välillä tunnelmat ja tarinat vaihtelevat hieman. Kerron niistä lisää 3. kohdassa missä esittelen vedokset sarjoittain.

Teoksen tekniikka on etsaus, se tehtiin kahdelle kupariselle painolaatalle ja vedostettiin syväpaino paperiin. Ensin laatta päällystettiin pohjustusaineella ja siihen piirrettiin piikillä haluttu kuva. Sitten laattaa syövytettiin hapossa monta kertaa niin, että piirretty kuva syöpyi kiinni laattaan. Piirsin molempiin laattoihin saman kuvan, mutta toisesta kuvasta tein yksityiskohtaisemman. Aina laattojen syövytyksen välissä piirsin lisää kuvaan ja peitin niitä kohtia, joiden halusin jäävän vaaleammaksi.

Teoksessa käytettiin tekniikkana myös akvatintaa. Se tarkoittaa, että ennen syövytystä laatan päälle sumutetaan pinnoitetta, joka jää näkyviin syövytyksen jälkeen erinäköisenä pintana.

Kun laatta oli valmis, pääsin vedostamaan sitä. Vedostuksessa laatan päälle levitettiin maalia, joka pyyhittiin pois niin, että pintaan jäi vain todella ohut kerros maalia ja juuri syövytyksen tekemiin uriin. Laatta puristettiin painoprässin avulla paperia vasten, jolloin väri siirtyi laatasta paperiin ja vedos oli valmis.

Kuvat 1 ja 2 ovat pohjustetuista laatoista, joihin on piirretty jo osa kuvasta.

Kuvassa 3 on happoallas, missä laattaa syövytetään ja kuva 4 on puhdistusallas, missä laatta puhdistuu haposta syövytyksen jälkeen.

Kuvassa 5 pesen laattaa vielä vedellä jälkeinpäin.

Kuva 6 on kuivausrutilästä, jossa säilytin töitani kuluneen vuoden ajan.

Seuraavat kuvat ovat luonnoksia teoksesta. Oikealla oleva kuva on ensimmäinen ja lopulta ainut koevedos, jonka tein ennen akvatintaa.

Syövytysvaiheessa laatasta peitettiin lakalla aina ne kohdat, jotka tuli jäädä vaaleammaksi. Kohdat peitettiin kerroksittain niin, että laattaan muodostui monia eri sävyjä. Lakan peseminen pois oli haastavaa, sillä se irtosi ainoastaan liuotinaineella. Toinen pohjustusaine ja maali lähtivät lampuöljyllä. Tämän vuoksi laatan puhdistaminen oli aina oma projektinsa.

Työn teko onnistui melko ongelmitta, mutta lakkausvaiheessa kohtasin joitain haasteita. Olin vahingossa peittänyt taivas-osaa työstä huolimattomasti ja siihen oli jäänyt pari lakkaamatonta kohtaa. Nämä tietenkin syöpyivät todella vahvoiksi uurteiksi täysin syövyttämätöntä laattaa vasten. Nykyään ajattelen, että uurteet ovat kuin hentoja pilviä taivaanrannassa, ja ne ovat nyt osa teosta.

Alla oleva kuva on molemmista laatoista silloin, kun kaikki syövytykset oli tehty ja pääsin ensimmäistä kertaa vedostamaan.

3. Sarjojen ja vedosten esittely

Aluksi tein vain yksittäisiä vedoksia sen enempää suunnittelematta, koska ajattelin lopputyönäyttelyyn päätyvän ainoastaan yhden työn. Lopulta töistä muodostui kuin itsestään teossarjoja, jotka sopivat yhteen, täydentäen toisiaan. Opettajani Aino ehdotti, että laittaisin ne kaikki esille, mutta eri sarjoina. Näin kehittyi kolme teossarjaa, joihin kuuluu jokaiseen kolme vedosta. Alla olevasta kuvasta puuttuu yksi vedoksista, sillä se ei ollut vielä valmis kuvanottohetkellä.

3.1. Sarja 1

Koostuu enemmän maanläheisten sävyjen vedoksista. Tämä oli ensimmäinen sarja, jonka tein ja se syntyi vahingossa sekoittaessani melko samanlaisia värejä. Tämä sarja on tummin kaikista ja värimaailmasta minulle tulee mieleen lokakuu, marraskuu ja joulukuu.

3.2. Sarja 2

On kuvaus kesäisen oikein helteisen päivän kulusta. Tässä sarjassa kokeilin lisätä toiseen laattaan pelkästään osalle alueesta väriä siten, että lopputulos kuvastaa auringon nousua hetki hetkeltä. Vasemmalla aurinko on vasta nousemassa eikä se lämmitä vielä ympäristöä säteillään. Keskellä on aamupäivä ja vesi sekä kasvien lehdet lämpenevät auringossa. Oikealla on jo kuuma keskipäivä, eikä ole muuta mahdollisuutta vilvoitella, kuin pulahtamalla uimaan.

3.3. Sarja 3

Poikkeaa kahdesta ensimmäisestä sarjasta, sillä siinä väriä ei ole levitetty koko laatalle, vaan aina muutama kohtaan kerrallaan. Tiettyjen kohtien häivyttäminen kuvasta korostaa toisia asioita sarjassa ja tästä tulikin aika erilainen, kuin edellisistä. Kuvissa tunnelma on enemmän unenomainen ja ehkä sellainen kun kuvittelin työn olevan jo ennen työskentelyn aloittamista.

4. Mietiskelyä veden äärellä

Noin vuosi sitten etäkoulussa maalasin vesiväreillä A3 paperille maalauksen samalla teemalla kuin tämä lopputyö. Nimesin sen *6kk kestävä uni*, mikä symboloi etäjakson aikaa, kun päivät muuttuivat yhdeksi sotkuksi.

Silloin tiesin jo, että syksyllä aion viimein tehdä lopputyöni ja siitä teoksesta sain inspiraation tähän lopputyöhön ja pidemmän taideprojektin toteuttamiseen.

Koen, että tämä projekti onnistui paremmin kuin osasin odottaa, sillä aluksi epäilin omaa jaksamistani ja ajanhallintaa lopputyöhön liittyen.

Etsauksen tekeminen on pitkä prosessi syövytysten ja vedostamisen takia eikä oman työn jälkeä näe heti, vaan vasta viime hetkellä. Joten jos laatta olisi jotenkin mennyt pilalle ihan alkuvaiheessa, en olisi välttämättä huomannut sitä ennen tammikuuta, kun aloitin vedostamisen. Kaikki meni kuitenkin hyvin, eikä isompia ongelmia ilmennyt.

Onnistuin myös aikataulussa pysymisessä. Aloitin elokuun lopussa työn suunnittelun ja laattojen valmistelemisen. Lokakuussa syövytin laattoja jo kovaan tahtiin ja piirsin lisää yksityiskohtia kuvaan. Laatat olivat valmiit juuri ennen joululoman alkua ja tammikuussa pääsin tekemään ensimmäiset vedokset. Siitä lähtien minulla on ollut koko ajan jo jotain konkreettista valmista, mutta tein maaliskuun alussa vielä viimeisen vedokseni.

5. Kiitokset

Haluan kiittää molempia kuviksen opettajiani Sari Bremeriä ja Aino Sindaa avusta ja tuesta lopputyöni matkalla. Kiitän myös ystäviäni, joille olen fiilistellyt, mutta myös stressannut työn kulkua viimeisen puolen vuoden ajan. Ilman teitä kaikkia tästä työstä ei olisi tullut sellainen kuin se nyt on.

Espoossa 31.3.2022